

A gépi termésritkítás a gyakorlatban

A klasszikus piacra jutási módszereket két módon definiálják a szakkönyvek: vagy kiváló minőséggel vagy alacsony értékesítési árral lehet a piacot megnyerni. A mai világ sajnos kezd rációfolni erre a „törvényre”, ugyanis már a kiváló minőséget is csak nyomott áron lehet értékesíteni. A gazdáknak ebből következően egyértelműen a termelési költségeiket kell csökkenteniük.

E cél megvalósítása érdekében a gyümölcsösökben az első és talán legfontosabb munkafázis a termés-korlátozás megvalósítása. Hagyományosan két lehetőség adódik erre: a kézi termésritkítás és a vegyszeres, kémiai kezelés, illetve – aki valóban tökéletes minőséget szeretne elérni – ennek a két módszernek a párosítása. E munkának az eredménye az egy-séges, szép – kizárólag nagyméretű gyümölcs.

A vegyszeres kezelést (Ethrel, Dirigol, Paturil) általánosan két alkalom-mal kell alkalmazni, és utána is még szükséges a kézi termésritkítás. Ez összességében elég drága folyamat, hiszen a vegyszeres kezelés alkalman-kénti költsége kb. 8.000 Ft/hektár, és a manuális kontroll még ennél is töb-be kerül, hiszen hektáronként átlag 80 órát is igényel (kajszi-baracknál ez akár a 250 órát is elérheti). Egy hek-tárra vetítve így a termésritkítás költsége összesen kb. 55.000 Ft/hektár, és ekkor még a vegyszeres kezelés kijut-tatásköltségeivel sem számoltunk!

Ilyen nagyságrendek mellett és nem utolsósorban a kémiai vegysze-rek iránti ellenszenv és az egyre szigorodó előírások miatt a Bodeni-tó környékén (ahol már régóta nagyon szigorú feltételek mellett lehet kémiai vegyszereket felhasználni) 1982-ben fejlesztették ki az első **mechanikus virágritkító gépet**. Azok a gépek is a mai FRUIT TEC gép elvén készültek; az akkori anyagminőségek és vezér-lési nehézségek miatt azonban a fel-használásuk nem terjedt el robbanás-szerűen.

Az utóbbi években azonban vi-rágritkítót éli ez a berendezés, és az alkalmazási részaránya is exponen-ciálisan növekszik mind az „öreg” kontinensen, mind az USA, Kanada és Dél-Amerika államaiban.

Elsősorban almaültetvényekben használják, de már kajszi- és őszi-barack-ültetvényekben is sikereket ért el az alkalmazásával.

Miért is terjed mostanában ilyen gyorsan ez az alkalmazási techno-lógia?

- Az egyre növekvő vegyszerköltsé-gek és ezzel párhuzamosan az egy-re szigorodó felhasználási feltéte-lek miatt, nem utolsó szempont-ként nézve a vegyszerekkel szem-beni erősödő ellenszenvet;
- a hatékony felhasználás és kiváló végeredmények miatt;
- a költséghatékonysága miatt;
- egyszerű alkalmazhatósága miatt (bármilyen traktoron üzemeltethe-tő);
- nagy teljesítménye is segíti az el-terjedését;
- erősen csökkenti az alternancia (ki-hagyó fajták hullámzó termése) hatásait.

Hogyan is dolgozik a gép valójá-ban? Három titka van a technológiá-nak:

1. Megfelelő anyagminőségű és formájú verőszálak alkalmazása.
2. A traktor fordulatszámától füg-getlenül állandó rotorsebesség tartá-sa.
3. A kezelési utasítás betartása – a gyakorlati tapasztalatok felhasználá-sa mellett.

A virágritkító gép üzembe helye-zésekor nem szabad azonnali kiugró eredményeket várni. Igaz, már az első évben is szép eredményeket lehet el-érni, de a tapasztalatok szerint a 2.

szezon után alakul ki a kellő gyakorlat azzal kapcsolatban, hogy mikor, hogyan használható a gép.

A leggyakoribb hibák a túlzott óvatosságból adódnak. Ilyenkor:

- nem haladunk elég nagy sebességgel a traktorral,
- túl távol tartjuk a verőrotort a lombkoronától,
- nem megfelelő a rotor sebessége,
- nem a kellő időben történik a kezelés.

A hibalehetőségek hallatán az érdeklődő esetleg azt gondolja, hogy nem is lehet egyszerű a gép megfelelő alkalmazása, és ebben teljesen igaza

van! Ez a gép nem egy fűnyíró! Csak abban az esetben érjük el a megfelelő eredményt, ha a gazda több tényezőt is képes megfelelően kezelni, és a gépet ezek figyelembevételével üzemelteti, állítja be. Ezért van szükség egy-két év saját tapasztalatra.

Nézzük azonban, hogyan is lehet a géppel optimálisan dolgozni!

A traktor sebességét soha nem szabad 6 km/h alá engedni; általában **10-14 km/h sebesség az ajánlott**, de megfelelő körülmények között (a terület talajának függvényében) akár 16-20 km/h-val is dolgozhatunk.

A ritkítórotor tengelye mindig a lombkorona külső síkja mellett, a

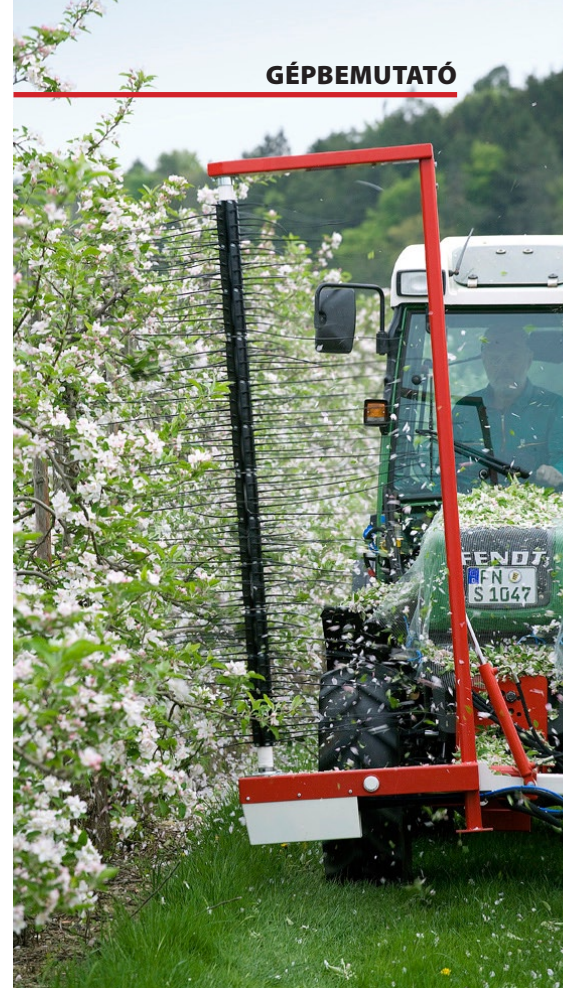

fatörzs irányában álljon, a külső síktól kb. 10 cm-re! Ügyelni kell a rotor dőlésére, amit folyamatosan a lombkoronához kell állítani. Erre szolgál a hidraulikus döntés.

A ritkítórotor sebességét általában **200-250 fordulat/perc** közé kell beállítani, amely mindig a gyümölcs fajtájától, a korona méretétől és virágzás mennyiségétől függ.

A kezelési időt úgy kell meghatározni, hogy **a gépet a királyvirágok megjelenésekor indítani kell.** A nagy sebesség lehetősége és a felhasználás időjárástól való függetlensége (nedves időben is lehet dolgozni) biztosítja a gép nagy területteljesítményét.

Nagyon fontos betartani, hogy csak egy kezelést szabad alkalmazni. A két kezelés már nagymértékű termésnövekedéshez vezethet. Hiába látja az első kezelés után úgy a gazda, hogy nem érte el a megfelelő eredményt, nem szabad újra gépi termés-

ritkítást alkalmazni. A Fruit Tec gép használatának eredményét általában az első terméshullás után lehet markánsan tapasztalni!

A ritkítórotor technikai kialakítása kétféle lehet. Egy sűrűbb és egy ritkább verőszálsínt lehet a gép rotorján elhelyezni; az újabb tapasztalatok szerint a ritkább verőszálakkal értünk el jobb munkát, de sűrűbb verőszálakat is használhatunk tömör lombkoronákhoz.

A fentiek áttanulmányozása után minden érdeklődőt szívesen látunk a gépi bemutatókra, amelyek pontos időpontjairól és a helyszínekről a www.bartifarm.hu oldalon találnak információt.

Amennyiben más gyümölcskertészeti-szőlészeti gépesítési kérdésekben várnak segítséget, kérjük, hívják a Bartifarm Kft. irodáját!

Szabadi Gábor
info@bartifarm.hu

Bartifarm Kft., 6345 Nemesnádudvar,
Rákóczi ipartelep 2506 hrsz. 79/578-612,
www.bartifarm.hu